

Mette Kathrine Grosbølls prædiken 3. søndag efter trinitatis

Taler

Mette Kathrine Grosbøll
Sognepræst

Dato

16. juni 2024

Sted

Sions Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lukasevangeliet kapitel 15, vers 11-32

- 1 Der er selvbilleder på spil i dag; selvbilleder og gudsbilleder. Jeg vil ikke afvise, at de to ting kan hænge sammen.

5 Og så har vi i dag et vældig godt eksempel på, at selvom det er gamle tekster, vi læser, fra en fjern fortid og en fra en kultur og et geografisk område meget langt fra vores eget, så er der noget eviggyldigt og almenmenneskeligt i dem, som gør, at vi kan prædike over dem igen og igen og aldrig helt blive færdige med dem. Og som gør, at vi ligefrem kan tale om dem som aktuelle.

- 10 For vi taler meget om selvbilleder for tiden. Om hvordan vi ser os selv, forstår os selv, hvordan vi føler os. Vi taler om, hvorvidt vi føler os tilpas i det køn, vi blev tildelt ved fødslen, om vi forstår os selv som kønsligt eller kulturelt privilegerede eller burde gøre, om vi ser os selv som tolerante og rummelige i en kompleks verden eller som en udsat minoritet eller måske majoritet, og vores selvbillede
- 15 spiller også en rolle i det helt daglige: om vi forstår os selv som imødekommende, tydeligt kommunikerende, humoristiske, hvor bastante vores selvbillede er og om det vækker genklang. For vi erfarer på alle niveauer af vores interaktion med andre mennesker, at vores selvbillede ikke altid stemmer overens med andres billede af os – ja faktisk er det tit her, det går helt galt
- 20 mellem os. Jeg er for eksempel ret sikker på, at evangeliets storebror har et billede af sin lillebror som en forkælet snotunge, der bare gør hvad det passer ham, mens han selv er utrolig god og loyal og pligtopfyldende. Og jeg er vis på, at lillebror føler sig handlekraftig og sej og modig, som han drager ud i verden, væk fra den storebror, han givetvis ser som en kedelig tørvetrillende træmand,
- 25 som daddys dødssyge dengse.

Vi taler også om gudsbilleder for tiden. Det plejer vi sådan set at gøre her i huset, men nu skal jeg love for, at vi også gør det uden for dette rum, og ikke bare i Kristeligt Dagblad, Kirke.dk og på interne præstefacebooksider, men også i P1 med inddragelse af både præster, biskopper og selveste kirkeministeren. Det handler om, hvorvidt man kan tale om Gud i feminine vendinger eller måske i helt kønsneutrale, og om hvorvidt man derved løber efter tidsånden og forsøger at skabe Gud i sit eget identitetspolitiske billede, eller om man snarere forsøger at give søgende mennesker et mere facetteret Gudsbillede at spejle sig i, forsøger at gøre billedet af vores gud større. Her siger gudsbillederne også ofte en del om selvbilledet, og iveren efter at fortegne modstanderens billeder, så det bliver til karikaturer, er forstemmende og ikke noget nogen bliver hverken klogere eller kønnere af. Og Gud slet ikke større.

Og egentlig er det mærkeligt – ikke mindst på en dag som i dag, hvor det allerførste Gudsbillede vi tekstligt præsenteres for, er en Gud, der rækker ud og som stiller sig frem for at lade sig finde. En Gud, der vil sine mennesker, også når de er genstridige, enerådige og på afveje. Og i næste tekst en Gud, der forkynder fred, fælles ånd og opbyggelse af mennesker i et fællesskab på det grundlag. Der rækkes ud i en grad der i dag på tværs af de tre tekster skaber et gudsbillede af åben favn og udstrakte hænder. Om det er moderfavn eller faderfavn er i den henseende lige gyldigt, men ikke særlig vigtigt. At der er tilgivelse, vilje til fællesskab, overskud og kærlighed er til gengæld.

En far har to sønner.

Den ene forekommer at være en noget overmodig måske ligefrem hovmodig type, der har selvtilliden i orden og er ret sikker på, at han kan det hele selv – og også lidt bedre og ikke mindst sjovere. Han vil være Gud i sit eget liv.

Den anden lader til at være lige så selvbevidst, men mere kontrolleret og måske frygtsom. I hvert fald har han ikke så meget som spurgt om noget til sig selv. Eller også har han selvretfærdigt ment, at han ved at bevise sin pligtopfyldende arbejdsomhed og lydighed havde gjort sig fortjent til anerkendelse og hæder og bare gik og ventede på, at den ville komme til ham.

De fleste konfirmander jeg har haft de sidste 16 år har i meget høj grad kunnet identificere sig med den ældste bror. Ham, som gør alt det rigtige og føler sig snydt, da faderen holder fest for den søn, der ikke bare sårede sin far dybt ved at

bede om sin arv på forhånd, for at gå sine helt egne veje, men også formåede at klatte det hele væk og gøre sig selv totalt til grin. Gået på klingen og adspurgt om de selv altid er den artige, der gør alt rigtigt og har ret til at forvente belønning, slår de fleste blikket ned. Og tanken om, at en forurettet bror eller søster ikke
70 ville være med til at fejre dem, hvis de selv havde opført sig åndssvagt, var tydeligt ubehagelig.

Vi ved ikke, hvorfor storebror er så uforsonlig, eller hvorfor lillebror i udgangspunktet er så utidigt kæk. Men vi ved noget om at selvbilleder, der er
75 statiske og ikke kan korrigeres skaber ulykke, og at selvbilleder der kan ændre sig, skaber nye muligheder for forsonlig og liv. Han gik i sig selv, står der om den yngste søn, derude i verdens svinesti. Dér hvor han sad uden hverken mad eller menneskeligt fællesskab, justerede han sit selvbillede, nedtonede det og så pludselig sin fars billede langt mere klart. Fra at være en kedelig gammel mand,
80 der ikke var andet end begrænsning for hans udfoldelsestrang og frihed, blev far pludselig en retfærdig mand, som sikrer dagligt brød til sine ansatte. En, sønnen havde tillid til og hvis troskab mod regulært menneskeværd han stolede på og vendte sig imod i håb om at blive taget ind, på andre præmisser end sønnepræmisser måske, men alligevel.

85 Selvbilleder kan ændre sig og muligheder opstå. Lillebror vender hjem med forberedt tale om egen ringhed, men når ikke at holde den, før han krammes og kyskes af sin far. Storebros selvbillede er statisk, og han kan ikke bevæges over hverken sin lillebrors transformation eller sin fars glæde. Han er stivnet i
90 forurettelse og krænket retfærdighedssans og herudaf kan ingen muligheder opstå.

Ganske ofte bruges denne tekst til at tale om vores billede af Gud – Gud som en kærlig forælder, der blæser hovedet af al skam og principrytteri – og
95 retfærdighedssans – og bare elsker sine børn, uanset hvad de har af fejl. Gud som den der rækker ud, løber i møde og tilgiver, inden vi overhovedet kan nå at sige undskyld. Gud som den der tålmodigt spejder efter os, når vi er blevet væk og tager os i favn, når vi får justeret vores selvbillede og kommer i tanke om, at selvtilstrækkelighed er en ensom størrelse, at alt godt vi har er blevet os skænket,
100 at hovmod står for fald og vi i korte træk bare klarer os dårligt uden ham. Gud som bliver ved at invitere, selvom vi står sure og forurettede udenfor og vil bestemme reglerne for samværet.

105 Er der noget vi kan lære af tidens tale om selvbilleder og Guds billeder er det, at vi ikke skal tro, vi kan udtømme dem. For selvom enhver dansk konfirmand har taget stilling til, hvem af brødrene de bedst identificerer sig med, har vi alle sammen også erfaret at rumme elementer af den anden. Måske også af faderen.

110 Det væsentlige her er, at faderen var mere end det billede sønnerne hver især havde af ham. Hos ham var der overskridelse af alle forventninger, forestillinger og billeder. Der var tilgivelse, ny begyndelse, udtømmeligt overskud og kærlighed – det var en fest.

115 Nå ja og festen: Det er også et billede.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. AMEN

120

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

125

Tags

3. søndag efter trinitatis, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mette-kathrine-grosbolls-praediken-3-sondag-efter-trinitatis>

130

135

140